

VASTAUKSET VUODEN 2025 RAHA-ASIA-ALOITTEISIIN

1543/02.02.00/2023, Vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma 2026–2027

1. Määräraha-aloite hoiva-avustajien palkkaamiseksi päiväkoteihin.

(Johanna Värmälä ja 12 kaupunginvaltuutettua)

*** Saapunut myöhässä 27.4.2023 ja siirretty vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma 2026–2027 käsittelyyn*

Vastaaja: [Kasvun ja oppimisen toimiala](#)

Espoon suomenkielisissä päiväkodeissa työskentelee 18 päiväkotiapulaista vakinaisissa työsuhteissa. Lisäksi päiväkodeissa työskentelee määräaikaisia päivähoitoapulaisia palkkatuettuina. Avustava henkilöstö helpottaa lakisääteisen henkilökunnan työkuormaa ja edistää Espoon varhaiskasvatuksen työpaikkojen houkuttelevuutta. Palkkatuen maksaminen kunnallisissa päiväkodeissa päättyy vuoden 2025 aikana, kun määräaikaiset työsuhteet päättyvät eikä lainsäädäntömuutosten takia voida saada uusia. Tämä muutos sekä valtion hankerahoituksen väheneminen vähentää päiväkotien avustavan henkilöstön määrää nykytasosta olennaisesti.

Mikäli päiväkoteihin halutaan saada lisää avustavaa henkilökuntaa, oikea nimike olisi päiväkotiapulainen. Tehtävään ei ole lakisääteistä kelpoisuusehtoa, jolloin tehtäviin voitaisiin palkata alemmalla koulutustasolla olevia henkilöitä, jotka ovat kiinnostuneita varhaiskasvatuksen tehtävistä. Päiväkotiapulaistehtävissä toimivia henkilöitä voitaisiin mahdollisuuksien mukaan ohjata etenemään urapolulla oppisopimuskoulutuksen avulla kelpoisuuden tuottavaan tutkintoon. Yhden päiväkotiapulaisen vuosittaiset palkkakustannukset ovat noin 38 500 €.

Varhaiskasvatuksen vuoden 2025 kehysmäärärahat eivät sisällä määrärahaa päiväkotiapulaisten määrän lisäämiseksi.

2. Määräraha-aloite hätäavun myöntäminen ruoka-apu toiminnan turvaamiseksi.

(Sari Savela ja 14 valtuutettua)

Vastaaja: [Konsernihallinto](#)

Ruoka-aputoiminnan organisointi on siirretty sosiaali- ja terveysministeriön linjauksen mukaan hyvinvointialueiden vastuulle. Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt hyvinvointialueille ruoka-aputoiminnan järjestämiseen valtionavustuksia vuoden 2023 lopussa noin 1,8 miljoonaa euroa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle on myönnetty edellä mainittua avustusta, joka on tarkoitettu lahjoitetun hävikkiruuan jakelun ja siihen liittyvään muun ruoka-aputoiminnan kustannuksiin.

Espoon kaupunki on osallistunut ruoka-aputoiminnan avustamiseen tänä vuonna pilotoimalla kouluissa ylijääneen ruoan lahjoittamista ruoka-aputoimintaan. Pilotointi on sujunut hyvin ja toimintaa on tarkoitus laajentaa, mikäli ruoka-

aputoimijoilla on mahdollisuus noutaa ylijäänyt ruoka kouluista. Muuhun ruoka-aputoiminnan avustamiseen ei ole varattu määrärahoja vuodelle 2025.

3. Määräraha-aloite järjestöavustusten lisäämistä varten.

(Johanna Värmälä)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Elinvoiman esikunta

Seniори- ja eläkeläisjärjestöjä ja muita järjestöjä koskevat avustusperiaatteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa elokuussa 2024.

Seniори- ja eläkeläisjärjestöjen avustukset avattiin vuoden 2024 alkupuolella järjestöjen toiminnan turvaamiseksi, ja näiden jakamisesta päätti kaupunginjohtaja omalla päätöksellään. Näistä haettavista avustuksista tiedotettiin kaupungin internetsivuilla ja lisäksi järjestöjä informoitiin erillisillä viesteillä. Muiden kuin seniори- ja eläkeläisjärjestöjen avustukset ovat avautuneet haettavaksi lokakuussa 2024.

Järjestöavustuksien prosessia kehitetään hyväksytyjen avustusperiaatteiden lisäksi edelleen mahdollisimman yhdenvertaisen lopputuloksen saavuttamiseksi resurssien puitteissa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa tehdään laajasti yhteistyötä, ja rajapinnoista sekä vastuunjaosta sovitaan mm. kuntaneuvotteluissa. Kaupungin ja LUVNin välinen yhteistyö parantuu jatkuvasti molempien organisaatioiden toimintatapojen kehittyessä. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen asioiden käsittelyä on mahdollista tarkastella tarvittaessa esimerkiksi valtuustokauden vaihdoksen yhteydessä.

4. Talousarvioaloite: Kielikylpykoordinaattorin tehtävä ruotsin kielikylpytoiminnan kehittämiseen ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen.

(Julia Lindholm)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Kielikylpyoppilaiden osuus on suhteellisen pieni ja kielikylpyopetus on vakiintunutta. Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahoja kielikylpykoordinaattorin palkkaamiseen.

5. Raha-asia-aloite soiden ja kosteiden niittyjen ennallistaminen.

(Risto Nevanlinna)

Vastaaja: Kaupunkiympäristön toimiala

Aiheesta tehtiin valtuustokysymys, mikä on käsitelty valtuuston kokouksessa 19.8.2024. Espoossa on kartoitettu laajasti potentiaaliset kohteet Luontoviisas Espoo -ohjelman yhteydessä ja ohjelma on tulossa vuoden lopussa hyväksyntäkierrokselle.

Ennallistaminen ei sinänsä ole kovin kallista, mutta vaatii paljon aikaa, hyvää ammattitaitoa ja varsinkin rakennettujen ympäristöjen läheisyydessä monien erilaisten teknisten ja kaavoituksellisten tekijöiden ottamista huomioon, mitä ei tarvitse miettiä harvaan asutuilla alueilla. Monet tavoitteet johtavat pitkiin käsittelyprosesseihin, missä rahoituksen varaaminen kohdekohtaisesti on usein

pieni osa kokonaisuutta. Luontoviisas Espoo -ohjelma antaa puitteet jatkotyöstämiselle.

Luonnonhoito- ja maisemasuunnitelmissa voidaan näitä ennallistamiskohteita lisätä toimenpideohjelmaan ja tällainen hyväksyttiin keväällä -24 Pohjois-Espoossa Kiimassuolla.

6. Raha-aloite liikuntavälineistön hankintaan lähiliikuntapaikkoihin. (Johanna Karimäki)

Vastaaja: Elinvoiman tulosalue / Liikunta ja urheilu

Espoon kaupunki on tehnyt lähiliikuntapaikkaohjelman 2019–2028. Ohjelman on tehnyt Liikunta ja urheilu, kaupunkitekniikan keskus ja tilapalvelut.

Lähiliikuntapaikkoja toteutetaan ohjelman ja resurssien mukaisesti. Toteutuksista vastaavat tilapalvelut koulujen piholla, kaupunkitekniikan keskus viheralueilla ja liikunta ja urheilu urheilupuistoihin ja ulkoilualueille, uimarannoille ja pallokenttien yhteyteen.

Valtakunnallisen liikuntapaikkarekisterin mukaan Espoossa on 87 lähiliikuntapaikkaa.

Liikunta ja urheilu toteuttaa 2024 ulkokuntosalit Juvanpuiston ja Latokasken pallokenttien yhteyteen sekä kuntoportaat Laaksolahteen ja Kalajärvelle. Lisäksi Leppävaaran urheilupuistossa on aloitettu tekojään, tenniskenttien sekä lähiliikunta-alueen rakentaminen. Hankkeet valmistuvat 2025. Matinkylän urheilupuistoon valmistui lähiliikunta-alue.

Urheilupuistoja kehitetään siten, että varattavien liikuntapaikkojen lisäksi toteutetaan vapaassa käytössä olevia lähiliikuntapaikkoja, kuten tenniskenttiä, koripallokenttiä, monitoimikenttiä, beachvolleykenttiä, ulkokuntosaleja, skeittipaikkoja yms. Myös frisbeegolfradat ovat vapaassa käytössä.

Uusia lähiliikuntapaikkojen rakentaminen rahoitetaan liikunnan ja urheilun investointimäärärahoista, teknisen lautakunnan urheilupuistot - investointimäärärahasta, kaupunkitekniikan keskuksen viherpalveluiden määrärahoista sekä tilapalveluiden koulurakentamisen investointimäärärahasta.

Yhden ulkokuntosalikokonaisuuden kustannukset ovat noin 130 000 €. Kuntoportaiden kustannukset ovat porrasmäärästä riippuen 120 000–200 000 €.

Ulkokuntosalit sekä kuntoportaat ovat saavuttaneet suuren suosion, varsinkin ulkokuntosaleja käytetään ympärivuotisesti. Niitä toivotaan lisää eri puolille Espoota.

Nykyisellä liikunnan ja urheilun määrärahoilla ei pystystä vastaamaan uusien lähiliikuntapaikkojen kysyntään tarpeeksi nopeasti. Lisäksi olemassa olevien lähiliikuntapaikkojen kunnossapitoon ja välineiden uusimiseen joudutaan varaamaan lisää rahaa.

7. Raha-asia-aloite grillipaikkojen toteuttaminen Rantaraitille ja Keskupuistoon.

(Johanna Karimäki)

Vastaaja: Kaupunkiympäristön toimiala

Nuotio- tai grillipaikkaa pyritään edistämään Rantaraitin muiden kehittämis- ja suunnitteluhankkeiden yhteydessä. Tällöin otamme huomioon kohteen soveltuvuuden ja saavutettavuuden mm. esteettömyyden kannalta ja myös kunnossapidon edellytykset huomioidaan. Suunnitelman laadinnan aikana kuullaan käyttäjien ja asukkaiden näkemyksiä ja toiveita.

Matinkylän uimarannalle toteutettiin grillipaikka vuonna 2020. Tavoitteenamme on kehittää Matinkylän uimarannan palveluja, mm. grillipaikan laajentamista alueelle selvitetään. Tämä edellyttää tarkempaa suunnittelua, johon palaamme toivottavasti lähivuosien aikana. Grillipaikkoja löytyy Tapionpuiston lisäksi mm. Suvelan ja Viherlaakson asukaspuistoista sekä Puolarmaarista. Liikuntatoimi ylläpitää Oittaa ulkoilualueella myös muutamia nuotio ja -tulentekopaikkoja.

Grillipaikkojen sijoittamiseen liittyy myös haasteita. Vuoden 2021–2022 aikana laadittiin Kallvikin uudelle Rantaraitin osuudelle puistosuunnitelma, jonne esitettiin grillipaikkaa, mutta asukkaiden vastustuksesta siitä luovuttiin. Suurpellossa ollut grillipaikka jouduttiin poistamaan asukaspalautteen ja kunnossapitohaasteiden johdosta.

8. Raha-asia-aloite koirapuistojen uudistaminen ja toteuttaminen

(Johanna Karimäki)

Vastaaja: Kaupunkiympäristön toimiala

Espoon kaupunki on laatinut koira-aitausohjelman päivityksen vuosille 2023–2033. Ohjelmassa esitetään tavoitteellinen palveluverkosto sekä aikataulu uusien, kunnostettavien ja purettavien koira-aitausten osalta. Tekninen lautakunta hyväksyi 22.11.2023 ohjelman ohjeellisena noudatettavaksi.

Asemakaavoitetulla alueella tavoitteellisena kävelyetäisyytenä koira-aitaukseen voidaan pitää 1,5 km, mutta tavoite ei valitettavasti toteudu kaikissa kaupunginosissa tulevalla ohjelmakaudella.

Kaikkiin uusiin ja perusparannettaviin koira-aitauksiin kuuluu vakiovarusteina aita, roskikset, penkit, valaistus, infotaulu ja kasvillisuutta. Koira-aitaukset jaetaan pääsääntöisesti isoille ja pienille koirille. Tavoitteena on, että kuluvalle ohjelmakaudella yksi tai useampi perusparannettavista ja uusista koira-aitauksista palvelisi paremmin myös liikkumisesteisiä. Tällä hetkellä Espoossa on yksi liikkumisesteisiä palveleva koira-aitaus, Karamzinipuiston koira-aitaus Järvenperässä.

Koira-aitausohjelmaa laadittaessa etsimme Pohjois-Tapiolan alueelta mahdollista uutta koira-aitauksen paikkaa. Laajalahdesta Kiiltokallionpuistosta mahdollinen sijoituspaikka aitauskelle löytyi. Kiiltokallionpuiston koira-aitauksen tavoitteellinen suunnittelu-aikataulu on vuosien 2026–2028 aikana.

Tapiolan asukaspuiston läheisyyteen koira-aitausta ei voida sijoittaa. Pohjankulman puistoalueella on valtakunnallisesti ja paikallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen status. Puiston ympärillä on pientaloasutusta eikä juuri lainkaan suojapuustoa, joka erottaisi koira-aitauksen asuinkortteleista.

Alueen asemakaavassa todetaan, että alueella sallitaan vain maisemanhoidollisesti tarvittavat toimenpiteet.

9. Raha-asia-aloite työsuhdepolkupyörän tarjoaminen kaupungin henkilöstölle.

(Mika Poutala ja 8 kaupunginvaltuutettua)

Vastaaja: [Konsernihallinto/Takala](#)

Työsuhdepolkupyörän tarjoamista henkilöstölle on tutkittu ja selvitetty monella taholla mm. Kaupunkiympäristön toimialalla, osana hiilineutraaliustavoitteita sekä henkilöstöetuna Henkilöstöyksikön toimesta.

Työsuhdepolkupyörä etu olisi henkilöstöetu, jota tulee tarjota koko henkilöstölle. On vaikeaa arvioida, moniko henkilöstöstä ja mikä henkilöstöryhmä ottaisi edun käyttöönsä. Muiden kaupunkien kokemuksen perusteella noin 10–15 % henkilöstöstä on ottanut edun käyttöönsä (esim. Pori ja Kuopio). Espoo Catering aloitti keväällä 2024 kokeilun, ja tarjosi polkupyöräetua henkilöstölleen. Tähän mennessä kaksi on ottanut edun käyttöönsä. Suurin syy, Espoo Cateringilla, miksi etutarjoukseen ei ole haluttu tarttua on se, että suhteellisen pienipalkkaiset eivät ole halunneet sitoutua siihen, että joka kuukausi kolmen vuoden ajan heidän palkastaan pidätetään sadan euron kuukausimaksu.

Yleisin malli, työsuhdepolkupyörässä on se, että kuukausimaksu vähennetään henkilöstön palkasta eli se ei tule palkan päälle, vaikka verovapaus siinä on. Lisäksi työnantajalle tulee maksettavaksi hallinnointimaksu, joka on yleensä suuruudeltaan 10–15 euroa per kuukausi per polkupyörä. Espoon kaupungin tulisi budjetoida nämä hallinnointimaksut käyttötalousbudjettiinsa. Jos 15% henkilöstöstä ottaisi edun käyttöönsä, 10 euron hallinnointimaksulla, kuukausittaiset kustannukset olisivat noin 16 500 euroa, jolloin Espoon kaupungin käyttötalousbudjettiin tulisi osoittaa vuosittain noin 200 000 euron lisämääräraha työsuhdepolkupyöriä varten.

10. Raha-asia-aloite: Perusopetuksen 1. luokan perustaminen kielikylpyopetuksen Päivänkehrän, Soukan ja Westendipuiston kouluille.

(Julia Lindholm)

Vastaaja: [Kasvun ja oppimisen toimiala](#)

Lähtökohta on, että ryhmät perustetaan, mikäli oppilaita on riittävästi. Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, mikä on riittävä oppilasmäärä ryhmän perustamiseen, milloin ryhmää ei perusteta ja missä tilanteissa ryhmän perustaminen tuodaan uudelleen lautakunnan harkittavaksi.

11. Raha-asia-aloite ruotsin kielikylpyesiopetusryhmän perustaminen Olarin alueelle.

(Julia Lindholm)

Vastaaja: [Kasvun ja oppimisen toimiala](#)

Mahdollisuutta perustaa ruotsin kielen kielikylpyesiopetusryhmä Olarin alueen kunnallisiin päiväkoteihin on selvitetty. Selvittely jatkuu ja ryhmä pyritään

perustamaan viimeistään, kun Olariin valmistuu tilat kahdelle uudelle päiväkodille (Olarin kaksi päiväkotia -hanke).

12. Raha-asia-aloite varhaiskasvatuksen työvaatetuksen hankintaan.

(Aulikki Pentikäinen)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Työvaatetuksen hankintaan tarvittavaa määrärahaa ei sisälly varhaiskasvatuksen vuoden 2025 kehysmäärärahaan.

13. Raha-asia-aloite suhdeluvun muutoksen käyttöönotto varhaiskasvatuksessa.

(Ira Hietanen-Tanskanen ja Julia Lindholm)

Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala

Päiväkotien suhdeluvun laskennan perusteena on varhaiskasvatusasetus, jonka mukaan ”Päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on varhaiskasvatuslain (540/2018) 26–28 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus, enintään seitsemää enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Enintään neljää alle kolmivuotiaista lasta kohden tulee päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on edellä tarkoitettu ammatillinen kelpoisuus”. Lisäksi asetuksen mukaan ”Päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1 momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus enintään 13 enintään viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden.” (Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta 1586/2019).

Päiväkotien lasten ja henkilöstön välisessä suhdelukulaskennassa käytetään varhaiskasvatusasetukseen perustuen kerrointa 1 (7:7) kolme vuotta täyttäneillä yli viisi tuntia päivässä päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevilla lapsilla. Kerroin 1,75 (7:4) on käytössä alle 3-vuotiailla lapsilla siihen asti, kun he täyttävät kolme vuotta ja kerroin 0,54 (7:13) kolme vuotta täyttäneillä enintään viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevilla lapsilla. Lasten, jotka ovat vain esiopetuksessa, valmistavassa opetuksessa tai 5-vuotiaiden 20 viikkotunnin maksuttomassa varhaiskasvatuksessa kerroin on 0,5.

Espoon kunnallisissa päiväkodeissa täyttää kuukausittain keskimäärin 220 lasta kolme vuotta. Tällöin heidän kertoimensa muuttuu 1,75:stä 1:ksi. Kertoimen muutoksen arvioidaan mahdollistavan syksyn aikana noin 300 uuden lapsen sijoittamisen päiväkoteihin ilman, että tarvitaan lisää kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöä. Vastaava tilanne on myös kevätkaudella. Mikäli kertoimet muutetaan kaksi kertaa vuodessa 1.1. ja 1.8., tarvitaan kasvatus-, opetus- ja hoitotehtäviin noin 75 työntekijää lisää uusien lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Kertoimen laskentamuutos vaikeuttaa myös lapsiryhmien muodostamista ja tilojen käyttöä. Tarvitaan lisää tiloja, jotta kolme vuotta täyttäneiden suurempi kerroin voidaan ottaa huomioon lasten päiväkotiin sijoittelussa.

Kolme vuotta täyttäneitä lapsia on osapäiväisesti kunnallisissa päiväkodeissa noin 220. Nykyisillä kertoimilla nämä osapäiväiseen varhaiskasvatukseen

osallistuvat lapset tarvitsevat 114 laskennallista paikkaa. Kertoimen muuttaminen 1:ksi vähentää päiväkotien paikkakapasiteettia 106 paikalla.

Kerrointen muutoksen kustannuksiksi arvioidaan noin 7,3 milj. euroa, jos lisäkapasiteettia tarvittaisiin päiväkoteihin noin 350 lapselle.

Vastaava muutos pitäisi yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta toteuttaa myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa, jolloin sillä olisi vaikutusta yksityiseen varhaiskasvatukseen sijoitettavien lasten määrän vähenemisen lisäksi yksityisen hoidon tuen kuntalisiin, palvelusetelin kertoimiin sekä ostopalvelujen kustannuksiin. Tässä yhteydessä ei ole ollut mahdollista laskea tarkemmin näiden muutosten kokonaisvaikutusta.

14. Raha-asia-aloite Espoo mukaan UNICEFin lapsiystävällinen kunta ohjelmaan

(Ira Hietanen-Tanskanen ja Julia Lindholm)

[Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala](#)

Espoon liittymistä mukaan Unicefin lapsiystävällinen kunta- ohjelmaan selvitettiin viimeksi Hyvinvoiva Espoo-ohjelman toimesta elokuussa 2023 keräämällä mm. muiden kuntien kokemuksia ohjelmasta. Selvitys annettiin tiedoksi kaupunginhallitukselle. Lopputuloksena selvityksessä oli, että teemme jo nyt paljon samoja asioita, joita lapsiystävällinen kunta -ohjelmassa tehdään. Kasvun ja oppimisen toimiala suhtautuu Unicefin ohjelmaan liittymiseen myönteisesti. Ohjelmaan osallistumisesta voisi olla hyötyä edistettäessä yhteistyötä muiden kuntien kanssa, kuntapäätäjien ja lasten/nuorten kanssa yhdessä tekemistä ja lapsilähtöistä toimintakulttuuria.

Unicefin lapsiystävällinen kunta- malliin tarvitaan vähintään 0,5 htv koordinaattori, sillä suunnittelu, raportointi, viestintä ja muu hallinnollinen työ vaatii resurssia. Tämä kustannus ei sisälly kasvun ja oppimisen toimialan kehysmäärärahaan vuodelle 2025.

15. Raha-asia-aloite päiväkotipulaiset vakinaistettaisiin Espoon päiväkoteihin.

(Ira Hietanen-Tanskanen ja Julia Lindholm)

[Vastaaja: Kasvun ja oppimisen toimiala](#)

Espoon suomenkielisiin päiväkoteihin saadut 18 määräaikaista päiväkotipulaistehtävää on vakinaistettu. Varhaiskasvatuksen vuoden 2025 kehysmääräraha ei mahdollista päiväkotipulaisten lisäämistä.

Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa pilotoitiin vuonna 2023 päiväkotipulaisia yksiköissä, joissa ei ole laitosapulaista. Yhteensä 15 päiväkotipulaista palkattiin kokeilun puitteissa ja kokeilusta saatujen myönteisten kokemusten perusteella päiväkotipulaiset saatiin priorisoimalla talousarvion sisällä vakinaistettua 2024.

16. Raha-asia-aloite palkkaohjelma varhaiskasvatukseen.
(Ira Hietanen-Tanskanen ja Julia Lindholm)

Vastaaja: [Konsernihallinto/Jyrkkä & HR, Kasvun ja oppimisen toimiala](#)

Varhaiskasvatuksen vuoden 2025 kehysmääräraha ei mahdollista palkkaohjelman käyttöönottoa.